

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bt.III.1.641/2017/12.

A határozat szintje: törvényességi jogorvoslat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné, dr. előadó bíró
Dr. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az ülés napja: 2018. február 20.

Az ügy tárgya: életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmények

Terhelt(ek): I. rendű terhelt

Első fok: Fővárosi Törvényszék, 26.B.1002/2013/45., ítélet, tárgyalás, 2014. május 26.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 2.Bf.319/2014/22., végzés, nyilvános ülés,
2015. szeptember 24.

Az indítvány előterjesztője: legfőbb ügyész

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a legfőbb ügyész által benyújtott jogorvoslati indítványt elbírálvá megállapítja, hogy a Fővárosi Törvényszék 26.B.1002/2013/45. számú - a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.319/2014/22. számú végzése folytán 2015. szeptember 24-én jogerős - ítéletének a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségét, a kiszabott szabadságvesztést fegyház fokozatban végrehajtani rendelő, valamint a feltételes szabadságra bocsáthatóság kizártságát megállapító rendelkezése törvénysértő, ezért e rendelkezéseket mellőzi; a halmazati büntetésül kiszabott szabadságvesztése tartamát 5 (öt) év börtönbüntetésre enyhíti, megállapítja, hogy a terhelt visszaeső.

Az eljárás során felmerült 31.280 (harmincegyezer-kétszáznyolcvan) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak és fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

I.

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2014. május 26-án kihirdetett 26.B.1002/2013/45. számú ítéletében az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli testi sértés büntettének kísérletében [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés és (6) bekezdés I. fordulata, 1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (2) bekezdés] és járművezetés tiltott átengedésének vétségében [1978. évi IV. törvény 189. § (1) bekezdés]. Ezért őt - mint erőszakos többszörös visszaesőt - halmazati büntetésül 6 év fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. A bíróság a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámította, megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható, valamint azt, hogy a Váci Városi Bíróság 3.B.365/2009/112. számú ítéletével kiszabott börtönbüntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje ezen elítélés tartamával meghosszabbodik.
- [2] A Fővárosi Ítéltőtábla a 2015. szeptember 24-én meghozott 2.Bf.319/2014/22. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezést pontosította.
- [3] A jogerős ítélettel elbírált bűncselekmények elkövetési ideje 2009. december 19.
- [4] Az ítélet tényállása (személyi részében) 1.)-19.) pontba szedve, egyenként tartalmazza a terhelt elítéléseinek (és összbüntetéseinek) adatait. Az 1.)-7.) pont alatti ítéletek jogerőre emelkedésének időpontja 2009. december 19-e előtti, a 8.)-19.) pont alatti ítéleteké pedig az utáni, a következők szerint.
- 1.) A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2000. március 23. napján jogerős Fk.31.333/1999/21. számú ítéletével az 1999. július 15. napján elkövetett rablás büntette miatt a terheltet 1 év 3 hónap fiataalkorúak fogházbüntetésére ítélte. A szabadságvesztés büntetéséből 2007. március 26. napján szabadult.
- 2.) A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2000. április 4. napján jogerős 14.Fk.30.452/1997/22. számú ítéletével (a Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.Fk.30.152/1999/8. számú ítéletében alkalmazott próbára bocsátást is megszüntetve) az 1996 decemberében elkövetett rablás büntette, lopás vétsége, 4 rendbeli jármű önkényes elvételének vétsége és 4 rendbeli okirattal visszaélés vétsége miatt a terheltet 1 év 1 hónap - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - fiataalkorúak fogházbüntetésére ítélte és megállapította, hogy a próbaidő alatt pártfogó felügyelet alatt áll. Utóbb a szabadságvesztés büntetés végrehajtását a 3.) szám alatti ítéletben elrendelték, a büntetésből a terhelt 2007. március 26. napján szabadult.

- 3.) A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 16.Fk.30091/2003/66. számú - a Fővárosi Bíróság 21.Bf.5337/2005/16. számú határozata folytán - 2006. március 16. napján jogerős ítéletével a 2002. január 6. napján elkövetett zsarolás büntettének kísérlete, társtettesként elkövetett garázdaság büntette, személyi szabadság megsértésének büntette, társtettesként elkövetett rongálás vétsége és fogolyszökés büntettének kísérlete miatt a terheltet mint különös visszaesőt 3 év börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Szabadságvesztés büntetését a terhelt 2006. május 10. napján kezdte meg, szabadságvesztés büntetésének utolsó napja 2006. december 22. napja.
- 4.) A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2006. március 17. napján jogerős 2.B.33.094/2005/42. számú ítéletével a 2004. augusztus 5. napján elkövetett rongálás büntette miatt a terheltet 2 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Büntetéséből 2006. december 22. napján szabadult.
- 5.) A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2006. november 30. napján jogerős 12.Fk.30956/2006/3. számú ítéletével összbüntetésbe foglalta az 1.) és 2.) szám alatti ítéletekkel kiszabott szabadságvesztés büntetéseket és az összbüntetés tartamát 1 év 6 hónap 7 nap börtönbüntetésben állapította meg. A terhelt a büntetésből 2007. március 26. napján szabadult.
- 6.) A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2006. december 11. napján jogerős 2.B.35.626/2006/2. számú ítéletével összbüntetésbe foglalta a 3.) és 4.) szám alatti ítéletekkel kiszabott szabadságvesztés büntetéseket és annak tartamát a különös visszaeső elítélttel szemben 3 év 6 hónap 10 nap börtönbüntetésben állapította meg. A terhelt büntetésének letöltését 2006. május 10. napján kezdte meg, a szabadságvesztés büntetés utolsó napja 2006. december 22.
- 7.) A Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság az 5.B.XV.1548/2007/12. számú - a Fővárosi Bíróság 23.Bf.XV.9877/2008/6. számú határozata folytán - 2009. március 17-én jogerős ítéletével, a 2007. július 14-én elkövetett lopás vétsége miatt a terheltet, mint többszörös visszaesőt 40 nap közérdekű munka büntetésre ítélte.

A terhelt legutóbbi elítélése a következő.

- 19.) A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2013. június 12-én kihirdetett 1.B.X.30076/2013/73. számú - a Fővárosi Törvényszék 24.Bf.10303/2013/58. számú határozata folytán - 2013. december 5. napján jogerőre emelkedett ítéletével a 2010. szeptember 13-án elkövetett 2 rendbeli testi sértés büntettének kísérlete és társtettesként elkövetett kifosztás büntette miatt a terheltet mint többszörös visszaesőt 8 év 6 hónap fegyházbüntetésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Jelenleg 2013. december 6. napjától kezdődően e büntetését tölti, abból teljes kitöltéssel 2022. február 15-én szabadul.

- [5] Az iratok adatai szerint a 3). szám alatti ítéletben a 2002. február 28. napjától 2003. december 8. napjáig előzetes letartóztatásban töltött 1 év 9 hónap 11 napot beszámítani rendelte

a bíróság. A 4). számú ítélet a 2004. augusztus 5. és 2006. február 22. között előzetes letartóztatásban töltött időt, azaz 1 év 6 hónap 17 napot rendelt beszámítani. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.B.35.626/2006/2. számú ítéletével megállapított összbüntetésből az előzetes fogvatartásban töltött 3 év 3 hónap 28 napon túl a terhelt 2006. május 10. és 2006. december 22. között további 7 hónap 12 napot letöltött, minek következtében az összbüntetésként kiszabott 3 év 6 hónap 10 nap börtönbüntetésen felül további 5 hónapot töltött. A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Központi Szállítási és Nyilvántartási Főosztálya 2017. augusztus 15-i keltezésű tájékoztatása szerint az összbüntetés utolsó napja 2006. július 20. napja lett volna, az I. rendű terhelt tehát az összbüntetést 2006. július 20. napján kitöltötte.

II.

- [6] A bíróság jogerős ítélete ellen a legfőbb ügyész BF.1568/2016/5. szám alatt terjesztett elő - a Be. 431. §-a szerint - jogorvoslati indítványt a törvényesség érdekében, annak megállapítása végett, hogy az ítéletnek a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségét megállapító rendelkezése törvénysértő.
- [7] Indokai szerint az elkövetéskor hatályos és elbíráláskor is alkalmazott 1978. évi IV. törvény 137. § 17. pontja alapján erőszakos többszörös visszaeső az a többszörös visszaeső, aki mindhárom alkalommal személy elleni erőszakos bűncselekményt követ el. A 137. § 16. pontja értelmében pedig a többszörös visszaesés szempontjából tehát az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig eltelt időnek van jelentősége. Így - ellentétben a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság érvelésével - hiába fejeződött be később az (ítélet tényállása szerint) 5.) szám alatti, korábban jogerőre emelkedett összbüntetés végrehajtása, akkor is az utóbb jogerős [6.) sorszám alatti] összbüntetés végrehajtási adatai a meghatározók abból a szempontból, hogy eltelt-e már a három év az újabb szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény elkövetéséig, tekintettel arra, hogy ebben került sor a terhelt visszaesőként történő elítélésére.
- [8] Nem lehet többszörös visszaesői minőséget alapozni olyan, a visszaesői minőséget megállapító határozat után hozott, végrehajtandó szabadságvesztést kiszabó ítéletre, amely szerint a terhelt nem visszaeső, akkor sem, ha ennek kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a 3 év még nem telt el. A korábbi szabadságvesztésre ítélet kitöltése vagy végrehajthatóságának megszűnése hiába esik későbbi időpontra, mint a visszaesést megállapító ítélet kitöltése vagy végrehajthatóságának megszűnése - mint jelen esetben -, ezzel nem hosszabbodik meg az a 3 év, ami alatt a visszaeső terhelt által elkövetett újabb szabadságvesztés

büntetéssel fenyegetett bűncselekmény miatti elítélés többszörös visszaesői minőséget eredményez. Jelen ügyben 2006. december 11-én emelkedett jogerőre a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.B.35.626/2006/2. számú, az erőszakos többszörös visszaesés megállapítása szempontjából jelentőséggel bíró összbüntetési ítélete, amelyben kiszabott büntetés kitöltése már 2006. július 20. napján megtörtént. A Fővárosi Törvényszék által elbírált cselekmény elkövetésére - 2009. december 19. napján - tehát több, mint három év elteltével került sor.

- [9] Mindezekre figyelemmel a terhelt korábbi elítélései a jelen ügyben pusztán visszaesés megállapítására adnak alapot.
- [10] A legfőbb ügyész kifejtette továbbá, hogy a Fővárosi Törvényszék támadott ítéletében az 1978. évi IV. törvény 42. § (3) bekezdése alapján állapította meg, hogy az I. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház. Így az erőszakos többszörös visszaesés hiányában az ítélet e rendelkezése is törvénysértő. Ugyanakkor törvénysértő a feltételes szabadságra bocsátásból 1978. évi IV. törvény 47. § (4) bekezdés c) pontjára hivatkozással történő kizárása is. A legfőbb ügyész álláspontja szerint azonban a határozatnak ezen büntetés-végrehajtási fokozatra és a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezései különleges eljárásban is orvosolhatóak.
- [11] A terhelt az indítványra tett észrevételében hivatkozott arra, hogy a megismételt eljárásban csupán erőszakos többszörös visszaesői minőségére tekintettel szabott ki vele szemben az eljáró bíróság 6 év szabadságvesztést, amely ezért eltúlzottan súlyos, ennél fogva elsődlegesen annak 2 év 6 óra való leszállítását, másodlagosan jogos védelem okán felmentését kérte.
- [12] A védő írásbeli észrevételében a terhelttel egyező nyilatkozatot tett.

III.

- [13] A Kúria az ügyben a Be. 434. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott.
- [14] A legfőbb ügyész képviselője a nyilvános ülésen a jogorvoslatot változatlan tartalommal és indokolással tartotta fenn.
- [15] A terhelt és védője felszólalásában egyaránt csatlakozott a jogorvoslati indítványhoz, valamennyi törvénysértő rendelkezés orvoslását, és a kiszabott szabadságvesztés jelentősebb mérvű enyhítését kérték, mindemellett az írásbeli észrevételben foglaltakat is fenntartották.

IV.

- [16] A legfőbb ügyész törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslata alapos.
- [17] A Be. 431. §-a alapján a legfőbb ügyész a bíróság törvénysértő és

jogerős határozata ellen a Kúriánál a törvényesség érdekében jogorvoslatot jelenthet be, feltéve, hogy a jogerős határozat más jogorvoslattal nem támadható meg.

- [18] A Fővárosi Törvényszék támadott ítélete jogerős, ekként rendes perorvoslattal nem támadható, továbbá ügydöntő határozat, viszont a kifogásolt törvénysértés más rendkívüli jogorvoslattal nem sérelmezhető, így felülvizsgálati indítvány benyújtására sem teremt alapot.
- [19] Ekként amiatt a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatnak van helye.
- [20] A legfőbb ügyész álláspontja érdemben is helytálló.
- [21] Az elkövetéskor hatályos és elbíráláskor alkalmazott 1978. évi IV. törvény 137. § 14. pontja szerint visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetésig három év még nem telt el. A 137. § 16. pontja szerint többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el. A 137. § 17. pontja értelmében erőszakos többszörös visszaeső az a többszörös visszaeső, aki mindhárom alkalommal személy elleni erőszakos bűncselekményt követ el.
- [22] Az ítéleti tényállás szerint az alapügyben elbírált bűncselekmények elkövetésének időpontja 2009. december 19. Ezt megelőző elítélések közül - a visszaesés szempontjából - a közérdekű munka büntetés [tehát a 7.) pont alatti elítélés] közömbös.
- [23] Az ítéleti tényállás 5.) pontja alatti elítélés adatai szerint a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2006. november 30. napján jogerős 12.Fk.30956/2006/3. számú ítéletével összbüntetésbe foglalta az 1.) és 2.) szám alatt megjelölt ítéletekkel kiszabott szabadságvesztés büntetéseket, és az összbüntetés tartamát 1 év 6 hónap 7 nap börtönbüntetésben állapította meg. E büntetéséből a terhelt 2007. március 26. napján szabadult. Ezen összbüntetési ítélet - és azzal érintett alapítéletek - alapján azonban a terhelt nem visszaeső. Ezért az 1.), 2.) és 5.) pont alatti ítélet többszörös visszaesés megállapításának egyedüli alapja sem lehet.
- [24] Következésképp - a visszaesés szempontjából - jelentősége kizárólag az ítéleti tényállás 6.) pontja alatti, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2006. december 11. napján jogerős 2.B.35.626/2006/2. számú ítéletének van, amely összbüntetésbe foglalta a 3.) és 4.) szám alatt megjelölt ítéletekkel kiszabott szabadságvesztés büntetéseket és annak tartamát (a különös visszaeső elítélttel szemben) 3 év 6 hónap 10 nap börtönbüntetésben állapította meg.
- [25] Ezen összbüntetési ítélettel kiszabott szabadságvesztést azonban a terhelt ténylegesen 2006. július 20-án kitöltötte. Ehhez képest pedig a Fővárosi Törvényszék által, alapügyben elbírált

cselekmények elkövetéséig - 2009. december 19. napjáig - több mint három év eltelt.

- [26] Ennélfogva a terhelt nem többszörös, és nem erőszakos többszörös visszaeső. Elítélései csupán visszaesés megállapítására adnak alapot (1978. évi IV. törvény 137. § 14. pont). A jogerős ítéletnek a terhelt erőszakos többszörös visszaesői voltát megállapító rendelkezése törvénysértő.
- [27] Az eljáró bíróság ezen rendelkezése további törvénysértéseket is eredményezett. A terhelt erőszakos többszörös visszaesői volta téves megállapításának további következménye, hogy a bíróság jogerős ítéletében büntett miatt kiszabott két évet meghaladó szabadságvesztés végrehajtási fokozatát az 1978. évi IV. törvény 42. § (3) bekezdése alapján fegyházban állapította meg azzal, hogy a terhelt a 47. § (4) bekezdése alapján feltételes szabadságra nem bocsátható. Helyesen a visszaesőnek minősülő terhelttel szemben büntett miatt kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata az 1978. évi IV. törvény 43. § a) pontja alapján börtön, és abból a terhelt legkorábban a büntetés $\frac{3}{4}$ részének kitöltését követően feltételes szabadságra bocsátható [47. § (2) bekezdés II. fordulat].
- [28] Ekként a Kúria a Be. 436. §-a alapján megállapította, hogy a jogerős ítéletnek a terhelt erőszakos többszörös visszaesői mivoltát, a kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatát, valamint a feltételes szabadságra bocsáthatóság kizártságát megállapító rendelkezése egyaránt törvénysértő.
- [29] A legfőbb ügyész - és képviselője a nyilvános ülésen - azt indítványozta, hogy a Kúria a Be. 436. §-a, valamint a 437. §-a alapján állapítsa meg, hogy a Fővárosi Törvényszék és a Fővárosi Ítéltábla határozatának azok a rendelkezései, melyekkel a valójában visszaesőnek minősülő I. rendű terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségét állapították meg, törvénysértők. Ugyanakkor álláspontja szerint a támadott ítéletnek a büntetés-végrehajtási fokozatra és a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezései különleges eljárásban is orvosolhatóak. A terhelt és védője a támadott ítélet valamennyi törvénysértő rendelkezésének orvoslását, egyben a büntetés enyhítését, a terhelt továbbá a jogos védelem címén felmentését is kérte.
- [30] A Be. szerinti - bírósági határozattal szembeni - jogorvoslat esetében a jogosultságnak, a jogorvoslat tárgyának, a felülbírálat terjedelmének és a döntési jogkör tartalmának van jelentősége. Nyilvánvaló, hogy amennyiben a törvény által kifejezetten meghatározott valamely elem feltételét, tartalmát, akkor az ilyen törvényi feltétel, törvényi tartalom megkerülhetetlen. Ugyanakkor kétségtelen az is, hogy amennyiben a törvény a bíróságnak döntési jogkört biztosít, akkor az egyben felülbírálati jogkört is jelent, ami fordítva nem feltétlen van így.
- [31] A Be. XIX. fejezete meghatározza a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat szabályait. Kifejezetten szabályozott a jogorvoslati jogosultság, a jogorvoslat tárgya és a döntési jogkör,

azonban nincs rendelkezés a felülbírálat terjedelméről. A Be. 431. § szerint a törvényességi jogorvoslat kizárólagos jogosultja a legfőbb ügyész. A 431. § és 433. § szerint a törvényességi jogorvoslat tárgya lehet minden olyan jogerős bírósági határozat (rendelkezés), ami nem a Kúria által hozott, valamint ami más jogorvoslattal nem támadható. A jogorvoslat tárgyát illetően - sem a támadott határozat, sem a kifogásolt törvénysértés vonatkozásában - ezen túlmenő törvényi feltétel, korlát nincs. A Be. 437. § alapján a Kúria törvénysértés megállapítása esetén a terheltet felmentheti, a kényszergyógykezelését mellőzheti, az eljárást megszüntetheti, enyhébb büntetést szabhat ki, vagy enyhébb intézkedést alkalmazhat, illetőleg ilyen határozat meghozatala érdekében a megtámadott határozatot hatályon kívül helyezheti, és szükség esetén az eljárást bíróságot új eljárásra utasíthatja; egyéb esetekben a Kúria határozata csak a törvénysértést állapíthatja meg.

- [32] Mindemellett a 430. § rendelkezik arról, hogy a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat esetén a XVIII. Fejezet (felülvizsgálat) rendelkezéseit a XIX. Fejezetben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. A 434. § (3) és 435. § (2) bekezdés értelmében pedig a terhelt és védője észrevételt tehet, a nyilvános ülésen felszólalhat és - az eljárás jellegéhez képest - indítványokat tehet.
- [33] Ehhez képest nem lehet - a 430. § címén sem - a XIX. Fejezet szerinti eljárás tárgya, illetve a XIX. Fejezet szerinti eljárásban felülbírálat tárgya olyan anyagi, vagy eljárásjogi kérdés, ami a XVIII. Fejezetre tartozó, a felülvizsgálat valamely törvényi oka alapján. Az ugyanis sértené a 431. § kifejezett rendelkezését. Egy tekintetben azonban körültekintő vizsgálat indokolt. Ha ugyanis a Kúria a XIX. Fejezet szerinti eljárásában azt észleli, hogy a támadott határozat olyan érvénytelenségi hibában szenved, ami eleve és feltétlen hatályon kívül helyezést jelent, akkor ez esetben értelemszerűen a Kúriának, a döntési jogkörének gyakorlása előtt a Be. 417. § (3) bekezdése [avagy 410. § (3) bekezdése] szerint kell eljárnia. Ezáltal teljesített az egyébként hivatalbóli vizsgálat - XIX. Fejezetben elő nem írt és más Fejezet kifejezett szabályozása alá tartozó - kötelezettségéhez fűződő törvényi érdek.
- [34] Ugyanakkor a XIX. Fejezet szerinti eljárásban nincs helye olyan felülbírálatnak, aminek tárgya a megállapított tényállásból vont és a 416. § (1) bekezdés a) vagy b) pontja alá tartozó valamely jogkövetkeztetés. Ehhez képest nem lehet felülbírálat tárgya ebben a rendkívüli jogorvoslati eljárásban a jogos védelem kérdése. A terhelt ezt felvetette, azonban - amint az a 435. § (2) bekezdés második mondatából is következik - ilyen indítvány ebben az eljárásban nem tehető.
- [35] Mindezen esetekben tehát valójában arról van szó, hogy a XIX. Fejezet szerinti eljárásban a Kúria számára kifejezetten - törvény erejénél fogva - kizárt az adott tárgyban a felülbírálat lehetősége, s ehhez képest a 437. § szerinti döntési jogkör sem

jelenti, hogy a támadott határozat e vonatkozásban vizsgálható, illetve megváltoztatható (hatályon kívül helyezhető).

- [36] Más a helyzet azonban a védelemnek a büntetés enyhítésére vonatkozó álláspontja, valamint a megállapított törvénysértésből fakadó, azzal következményes további - egyébként valóban a különleges eljárásban is orvosolható - törvénysértések kapcsán.
- [37] A törvényességi jogorvoslat esetében az alapügyben kiszabott büntetés mérvének kérdése nem a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti vizsgálatot igényli, amint nem is ezen felülvizsgálati ok feltételei vetik fel annak igényét. Nem arról van szó ugyanis, hogy a cselekmény minősítése és ennél fogva a büntetés, illetve a büntetés önmagában törvénysértő. A 437. § szerinti döntési jogkör azt biztosítja, hogy a támadott határozatban kiszabott büntetés valamely olyan más körülmény alapján, összefüggésében vizsgálendő és vizsgálható, ami nem (történeti) ténybeli, hanem jogi, viszont nem is felülvizsgálati ok. Az ilyen körülmény fontos és a büntetés mértékét lényegesen befolyásoló kell legyen, amint a rendkívüli jogorvoslatok más módjai esetében is csupán a lényeges jogi (XVIII. Fejezet), avagy ténybeli (XVII. Fejezet) körülmények számítanak.
- [38] Ehhez képest pedig jelen ügyben a bíróság által kiszabott büntetés mérve nem szakítható el attól a jogi ténytől, hogy törvénysértő a terhelt erőszakos többszörös visszaesőkénti minősítése (illetve a többszörös visszaesői mivolta). Így ez utóbbi indokainak helytelensége, jogi aplotalansága egyben indokát, alapját adja a kiszabott büntetés 437. § szerinti megváltoztatásának.
- [39] Mindez összhangban áll azzal, hogy az erőszakos többszörös visszaesői minőség megállapításának nem (mérlegelendő) ténybeli, hanem jogi feltételei és jogi következményei vannak. Következésképpen, amennyiben a törvényi feltételek nem állnak fenn, akkor (amint a bünszervezetben elkövetés megállapításának XVIII. Fejezet szerinti eljárásban meglévő vizsgálati lehetősége esetében) a következmények sem maradhatnak szó nélkül. Erre ad törvényi lehetőséget a XIX. Fejezet, illetve a 437. § szerinti döntési jogkör, amikor arról rendelkezik, hogy a törvénysértés megállapítása esetén a Kúria enyhébb büntetést szabhat ki; viszont - ellentétben a felülvizsgálati eljárás felülbírálati és döntési jogkörének szabályozásával - azt nem köti a cselekmény minősítésének, avagy a büntetés önmagában vett törvénysértő mivoltához.
- [40] Másképpen szólva a XVIII. Fejezet esetében az enyhébb büntetés kiszabásának lehetősége nem a cselekmény minősítésének, avagy a büntetés törvénysértő mivoltával összefüggő, az ugyanis felülvizsgálati ok, s ekként a törvényességi jogorvoslat köréből kizárt. Ezért a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat alapján megállapított törvénysértés esetében nem eleve és feltétlen, hanem minden esetben körültekintő vizsgálat alapján kell abban állást foglalni, hogy az adott törvénysértés szoros összefüggésben áll-e, illetve szoros összefüggésbe hozható-e a büntetéssel. Jelen esetben ez a szoros összefüggés fennáll.

Önmagában már abból is adódóan, illetve azon a jogi alapon, hogy a terhelt nem erőszakos többszörös visszaeső, és nem is többszörös visszaeső, hanem visszaeső.

- [41] Következésképpen a Kúria nem ténybeli, hanem jogi alapon, indokkal és okból döntött akként, hogy a terhelttel szemben az alapügyben kiszabott büntetéshez képest, a 437. § alapján enyhébb büntetést szab ki, a szabadságvesztés tartamát 5 évre enyhíti, nem érintve a halmazati büntetésre utalást és a közügyektől eltiltást.
- [42] A Be. 431. § alapján a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatnak a bíróság jogerős határozata ellen van helye, feltéve, hogy a jogerős határozat más jogorvoslattal nem támadható meg, és kétségtelen, hogy a Be. 430. §-ára tekintettel a törvényesség érdekében lefolytatott jogorvoslati eljárásban is irányadó a Be. 416. § (4) bekezdés c) pontja, mely szerint a rendkívüli jogorvoslatnak nincs helye, ha a törvénysértés különleges eljárás (Be. XXIX. Fejezet I-II. Cím) lefolytatásával orvosolható. Mindez azonban csak e rendkívüli jogorvoslat kezdeményezését zárja ki olyan törvénysértés miatt, ami különleges eljárás útján is orvosolható. Nem jelenti azonban a Kúria döntési jogkörének korlátozását akkor, ha a rendkívüli jogorvoslattal támadható, terheltre hátrányos törvénysértés kiküszöbölése - következményesen - érint egyébként különleges eljárásban is orvosolható rendelkezéseket is.
- [43] Ezért a Kúriának a törvénysértés megállapítása folytán lehetősége volt arra, hogy a Fővárosi Törvényszéket a Be. 556. §-a alapján a szabadságvesztés fokozatának utólagos megállapításával kapcsolatosan, valamint a Be. 557. § (1) bekezdés a) pontja alapján a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés utólagos módosítása tekintetében különleges eljárásra utasítsa, de - a Be. 437. §-ában írt rendelkezés szerint - arra is módja volt, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, és a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezéseket megváltoztassa. Jelen esetben ez a fegyház fokozatban végrehajtásra és a feltételes szabadságra bocsáthatóság kizártságára vonatkozó rendelkezés mellőzését jelenti, mivel az 1978. évi IV. törvény szerinti (alapügyben alkalmazott) Btk. alapján - törvény erejénél fogva - a kiszabott szabadságvesztést 43. § a) pontja szerint börtönben kell végrehajtani és a 47. § (2) bekezdés II. fordulata szerint feltételes szabadságra bocsátásnak akkor van helye, ha a büntetés legalább háromnegyed része kitöltött. Ekként a Kúria e körben is maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot (Bt.III.808/2005/5., Bt.III.344/2007/3., Bt.III.646/2017/5.).

V.

- [44] A 2018. február 20-án megtartott nyilvános ülésen a terhelt kirendelt védője a terhelttel a büntetés-végrehajtási intézetben folytatott megbeszélésre, indítványának megszerkesztésére, továbbá a nyilvános ülésen való megjelenésére - és azzal kapcsolatban az

áfa, illetve parkolási díjra is - figyelemmel kérte a díjának megállapítását.

- [45] A Kúria a kirendelt védő díját a Be. 48. § (9) bekezdése alapján, a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 1. § (1), illetve (3) bekezdésére, 2. § (1) bekezdésére és 7. § (4) bekezdésére figyelemmel, az 1. § (2) bekezdésben utalt, Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény 63. § (4) bekezdésében, az általános forgalmi adót a 2007. évi CXXVII. törvény 82. § (1) bekezdésében meghatározott mértékben állapította meg.
- [46] A jogorvoslati eljárás során felmerült bűnügyi költséget a Be. 438. §-a alapján az állam viseli.
- [47] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k.
előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő
BÉ